

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 24.01.2023

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO: 2023/9

İlgi : a) 26.12.2018 tarih 2018/53 sayılı Birliğimiz duyurusu.

b) 27.04.2022 tarih 2022/36 sayılı Birliğimiz duyurusu.

Konu : "Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliğinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge"nin kısmen iptali kararının kesinleşmesi hakkında.

İlgi (a) da kayıtlı duyurumuzda 14.04.2017 tarihli ve 30008 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin uygulanmasını sağlamak, avukatların kendilerine verilen uzlaşma sağlama yetkilerini daha işlevsel kullanmalarına katkı sunmak ve sonuçta uzlaşma sağlama sürecini kolaylaştırmak üzere düzenlenen Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliğinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge'nin yürütülmesinin durdurulduğu meslektaşlarımıza duyurulmak üzere Başkanlığımıza iletilmişti.

İlgi (b) de kayıtlı duyurumuzda ise Danıştay 8. Dairesinin 2018/2155 Esas, 2021/6046 Karar sayılı ve 08.12.2021 tarihli, 2018/2212 Esas, 2021/6044 Karar sayılı ve 08.12.2021 tarihli kararlarında, Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliğinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge'nin yalnızca "kolaylaştırıcı avukat" uygulamasına ilişkin maddelerinin iptaline karar verildiği, anılan Yönergenin "kolaylaştırıcı avukat" uygulamasına ilişkin maddeleri dışında yürürlükte olduğu bildirilmişti.

Sözü edilen kısmen iptal kararlarına karşı Birliğimiz temyiz taleplerinin reddedildiğini bilgilerinize sunar; Yönerge'nin "kolaylaştırıcı avukat" uygulamasına ilişkin maddeleri (4. maddesinin (c) bendinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendinin, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 19. ve 20. maddeleri) dışında yürürlükte olduğu hususu ile duyurumuz ekinde gönderilen Yönerge'nin Baronuz mensubu meslektaşlarımıza duyurulmasını dilerim.

Saygılarımla.

Avukat R. Erinç SAĞKAN
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Eki :

1- Yargı kararları

2- Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliğinin Uygulanmasına İlişkin Yönerge'nin yürürlükteki metni.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ UZLAŞMA SAĞLAMA YÖNETMELİĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönerge, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35/A ve 182. maddelerine dayanılarak çıkarılan Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Bu Yönergenin hükümleri ancak tarafların rıza göstermeleri şartıyla uygulanır.

Yönergenin amacı, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesinin uygulanmasını, tarafların ortak iradesi şartıyla uzlaşma sağlama sürecini kolaylaştırmaktan ibarettir. Yönergenin hiçbir hükmü, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesine aykırı şekilde yorumlanamaz.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönerge, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesine ve Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönergede geçen;

- a) Avukat: Baro levhasına kayıtlı avukatı,
- b) Baro: Uzlaşmaya davet eden avukatın bağlı olduğu baroyu,
- c) ~~Kolaylaştırıcı Avukat: Uzlaşma sağlama faaliyetindeki müzakere aşamasını kolaylaştırmak amacıyla Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki danışman niteliğinde hazır bulundurulmuş Baro Levhasına kayıtlı avukatı,~~(İPTAL)¹
- ç) Taraf: Uzlaşmaya davet eden, uzlaşma davetini kabul eden asili,
- d) Uzlaşma tutanağı: Taraflarca uyuşmazlık konusu hakkında tutulan, üzerinde tarafların mutabık kaldığı, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38. maddesi uyarınca icra edilebilen ilam hükmündeki belgeyi,
- e) Uzlaşma yeri: Barolarca bu amaçla tahsis edilen yeri veya taraflarca kabul edilen uzlaşma işlerinin yürütüldüğü avukat bürosunu,
- f) Uzlaşma süreci: Uzlaşma davetinin kabul edilip başlama tutanağının düzenlendiği andan, uyuşmazlık konusunda uzlaşma sağlanıp sağlanamadığına ilişkin tutanağın imza anına kadar geçen süreci ifade eder.

¹ Danıştay 8. Dairesinin 08.12.2021 tarihli ve 2018/2155 Esas, 2021/6046 karar sayılı kararı ve 08.12.2021 tarihli 2018/2212 Esas, 2021/6044 karar sayılı kararıyla ilgili hükmün iptaline karar verilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uzlaşmanın Temel İlkeleri

İrادی olma ve eşitlik

Madde 5- Taraflar, uzlaşmaya başvurmak, süreci devam ettirmek ve sonuçlandırmak konusunda tamamen serbesttir.

Taraflar, uzlaşmaya davet ederken, davete icap ederken ve süreç boyunca eşit haklara sahiptir.

Gizlilik

Madde 6- Taraflar, avukatlar ve Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde sayılanlar aksi kararlaştırılmadıkça, uzlaşma sürecinde sadece bu süreç için hazırlanıp kendisine sunulan, sözlü olarak iletilen bilgi ve belgeler ile her türlü kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür.

Uzlaşma görüşmeleri sırasında taraflarca veya avukatlarınca yapılan beyan ve ikrarlar, tutulan tutanaklar uzlaşmanın sağlanamaması halinde geçerli olmayıp, uzlaşma konusuyla ilgili olarak açılmış ve/veya daha sonra açılacak davalarda taraflar aleyhine delil olarak kullanılamaz. Taraflar açıkça muvafakat etmedikçe uzlaşma görüşmeleri sırasında anlaşmazlık konusunda beyan edilen hususlar taraflarca, avukatlarca, Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılanlarca ve görüşme odasında herhangi bir sebeple hazır bulunanlarca hiçbir şekilde açıklanamaz.

Bu madde hükmüne aykırı hareket eden avukatlar hakkında; 1136 sayılı Kanunun 36. maddesi ve Meslek Kuralları gereğince yaptırım uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaşma Sağlayan Avukatların Hak ve Yükümlülükleri

Özen yükümlülüğü

Madde 7- Avukat, uzlaşma sürecinde, 1136 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde belirtilen özen, doğruluk, meslek kurallarına sadakat ve onur içerisinde görevlerini yerine getirmek zorundadır.

Masrafların ödenmesi

MADDE 8- Avukata, uzlaşma öncesinde, yapacağı masrafları karşılamak üzere müvekkili tarafından avukatlık ücretinden ayrıca avans ödenir.

Ücret

Madde 9- Avukatla müvekkili arasında ücreti düzenleyen bir sözleşme olması halinde sözleşme hükümleri uygulanır. Yapılacak iş sadece Avukatlık Kanunu 35/A maddesine göre yapılması istenmiş ise sözleşmede özel olarak düzenlenebilir.

Ücreti düzenleyen bir sözleşme olmaması halinde 1136 sayılı Kanun hükümleri uyarınca her yıl Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre ücret ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaşma Sağlama Sürecine Hazırlık

Uzlaşma sağlama bilgilendirme tutanağı

Madde 10- Uzlaşmayı yürüten avukat; uzlaşma süreci, sürecin nasıl işleyeceği ve uzlaşmanın sonuçları hakkında kendi müvekkilini aydınlatmakla yükümlüdür. Avukat, bu yükümlülüğünü yerine getirdiğini belgeleyen görüşme tutanağını, karşı tarafa uzlaşma daveti yazısı göndermeden önce müvekkiliyle birlikte imza altına alır. (Ek-1 Görüşme ve Uzlaşma Sağlama Bilgilendirme Tutanağı)

Tarafların aydınlatılması

Madde 11- Uzlaşma sürecinde avukatlar, müvekkillerine hukuki durumları hakkında bilgi verir, çözüm önerilerinde bulunur ve uzlaşmaları konusunda müvekkillerini özendirirler. Avukatlar, uzlaşma sürecinde adalet, nesafet ve hakkaniyete uygun davranmak, hukuk kurallarını tam olarak uygulamak zorundadır.

Uzlaşma davetinin yapılması

Madde 12- Uzlaşma isteyen taraf avukatı, uzlaşma iradesini, çekişme konusunu da belirterek karşı tarafa yazılı olarak bildirir. (Ek-2 Uzlaşma Sağlama Davet Yazısı)

Bildirimde, aşağıdaki hususlara yer verilir:

- a) Uzlaşma görüşmeleri için yer önerisi (avukatlık bürosu veya Baro Başkanlıklarınca bu iş için tahsis edilen yer veya uzlaştırma görüşmelerinin yapılmasına uygun bir yer)
- b) Uzlaşma görüşmesi için tarih ve saat önerisi
- c) Davetin yazılı usulle olumlu ya da olumsuz yanıtlanabileceği
- d) Başka yer, tarih ve saat önerisinde bulunulabileceği
- e) Davet ulaştıktan sonra en geç iki hafta içinde yanıtlanması gerektiği, aksi halde davetin reddedilmiş sayılacağı
- f) Şayet vekili yok ise uzlaşma sağlama görüşmelerinde yasa gereği kendisini mutlaka bir avukat ile temsil ettirmek zorunda olduğu

Daveti kabul

Madde 13- Uzlaşma davetini alan taraf, bu konudaki iradesini en geç iki hafta içerisinde avukatı aracılığı ile karşı tarafa bildirir. Bu süre içerisinde cevap verilmemiş ise davet reddedilmiş sayılır. (Ek-3 Uzlaşma Sağlama Daveti Kabul Yazısı)

Uzlaşma davetini alan taraf, varsa bu konuda yer, tarih ve saat için kendi önerisini de belirtir. Taraflar, uzlaşma sağlama görüşmelerini, kararlaştırdıkları avukatın bürosunda veya baronun bu amaçla tahsis edilmiş yer veya bunların dışında uzlaştırma görüşmelerinin yapılmasına uygun bir yerde yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzlaşma Sağlama Süreci

Uzlaşma görüşmeleri

Madde 14- Uzlaşma görüşmelerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

- Taraflarca kararlaştırılan yer, tarih ve saatte görüşmelere başlanır ve başlandığına ilişkin tutanak düzenlenir. (Ek- 4 Uzlaşma Sağlama Oturum Başlama Tutanağı)
- ~~Taraflar, uzlaşma sağlama görüşmelerini kolaylaştırmak amacıyla kendileri ortak iradeleri ile Baro levhasına kayıtlı avukatlardan kolaylaştırıcı avukat belirleyebilirler bunun mümkün olmaması halinde ilgili yer Barosundan görüşme sırasında hazır bulunmak üzere kolaylaştırıcı avukat talep edebilirler.(İPTAL)²~~
- ~~Barolarca istekli avukatlar arasından Baro sicili sırası esas alınarak kolaylaştırıcı avukat kütüğü oluşturulur. İstem halinde sıra ile görevlendirme yapılır. Bu kütükte yazılı olan avukatların isimleri, Baro ve Türkiye Barolar Birliği (TBB) sicilleri baro internet sitelerinin avukatlara mahsus kısmında ilan edilir.(İPTAL)³~~
- Görüşmelerde uzlaşma daveti yapan taraf toplantı tutanağını tutmak üzere personel bulundurabilir.
- Tarafların uygun bulması halinde, uzlaşma konusuyla ilgili olarak teknik personel (serbest muhasebeci mali müşavir, mühendis ve benzeri) veya danışmanlar görüşmelerde hazır bulundurulabilir. Bu kişiler ancak, sorulan sorular hakkında açıklama yapabilirler.
- Her toplantı sonrasında taraflarca o toplantıya ilişkin uzlaşma sağlama oturum tutanağı düzenlenir. (Ek- 5 Uzlaşma Sağlama Oturum Tutanağı)
- Görüşmelerin sonucunda uyuşmazlık konusunda uzlaşma sağlanıp sağlanmadığına ilişkin tutanak düzenlenir.

Belge saklama yükümlülüğü

Madde 15- Uzlaşma sürecinde düzenlenen ve ibraz edilen tüm belgeler ile süreç sonunda tutulan uzlaşma tutanağı taraflar ve avukatlarınca tutanağın imza tarihinden itibaren en az üç yıl süreyle muhafaza edilir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 39.md. hükümleri saklıdır.

Uzlaşma tutanağı

Madde 16- Taraflar, uzlaşma sağladıkları konuda aşağıda belirtilen hususları içerir şekilde ilam hükmünde olmak üzere ‘Uzlaşma Tutanağı’ düzenler. (Ek-6 Uzlaşma Tutanağı)

Tutanakta aşağıdaki hususlara yer verilir:

- Tutanağın 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesi uyarınca düzenlendiği,
- Taraflara ait bilgiler (adları, ikametgâhları, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık numaraları, taraflar yabancı ülkede oturuyorsa Türkiye’de göstereceği tebligat adresi, iletişim bilgileri),
- Taraf avukatlarının adları, bağlı oldukları baroları ve baro sicil numaraları,
- Tutanağın düzenlendiği yer ve tarih,
- Tarafların iddia ve savunmalarının kısa özeti ve uzlaşmanın konusu,
- Uzlaşma sonunda varılan mutabakat ve tarafların yükümlülüklerinin açıklanması,
- Tarafların her biri hakkında verilen karar ile taraflara yüklenen borçlar ve tanınan haklar (sıra numarası altında, birer birer, açık olarak, kuşku ve duraksama yaratmayacak ve icra edilebilir şekilde)

² Danıştay 8. Dairesinin 08.12.2021 tarihli ve 2018/2155 Esas, 2021/6046 karar sayılı kararı ve 08.12.2021 tarihli 2018/2212 Esas, 2021/6044 karar sayılı kararıyla ilgili hükmün iptaline karar verilmiştir.

- g) Uzlaşma tutanağının, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesi uyarınca, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38. maddesine göre ilam niteliğinde olduğu,
ğ) Uzlaştırma giderleri ile uzlaşma dava açıldıktan sonra gerçekleşmişse yargılama harç ve giderlerinin kime yükleneceği,
h) Uzlaşma müzakerelerine katılan tarafların ve avukatlarının imzaları,
ı) Tutanağın kaç nüshadan oluştuğu ve taraflar ile avukatlara verildiği,

ALTINCI BÖLÜM

Türkiye Barolar Birliği ve Baroların Yükümlülükleri ve Kolaylaştırıcı Avukat

Türkiye Barolar Birliğinin yükümlülükleri

Madde 17- Türkiye Barolar Birliği, 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesi uyarınca yapılacak uzlaşma sağlama işlemleri ile ilgili olarak toplumu ve avukatları bilgilendiren ve özendiren tanıtım çalışmaları ve eğitimler yapar.

~~Türkiye Barolar Birliği, her yıl Aralık ayında takip eden yıl için Baroların görevlendirdiği kolaylaştırıcı avukat için taraflarca Baroya ödenmesi gereken ücreti belirleyerek Barolara duyurur. (İPTAL)⁴~~

Baro tarafından tahsis edilen yer

Madde 18- Barolar, uzlaşma sağlama görüşmelerinin yapılması için imkânları çerçevesinde bir yer tahsis ederler ve avukatların kullanmasına hazır halde bulundururlar.

Baro tarafından Kolaylaştırıcı Avukat Görevlendirilmesi ve Ücreti (İPTAL)⁵

Madde 19- ~~Tarafların birlikte talep etmesi halinde, Baro tarafından görüşmeleri kolaylaştırmak amacıyla kolaylaştırıcı avukatlar kütüğünden bir avukat görevlendirilir. Taraflar ilk gelen kolaylaştırıcı avukata itiraz ettikleri takdirde Barodan başka bir kolaylaştırıcı avukatın görevlendirilmesini de talep edebilir.~~

~~Kolaylaştırıcı avukata işbu Yönergenin 17 nci maddesi uyarınca ödenmesi gereken ücretin ilk üç saati peşin olarak taraflarca başkaca bir anlaşma olmaması halinde uzlaşma daveti yapan tarafca Baroya ait emanet hesabına yatırılır. Görüşmelerin üç saatten az sürmesi halinde kalan miktar ödeyen tarafa iade edilir.~~

~~Görüşmelerin üç saatin sonunda devam etmesine taraflarca karar verilmesi halinde, görüşmelere kararlaştırdıkları yer ve tarih ile saatte devam edeceklerini ve görüşmelerinde devam edeceğini tahmin ettikleri süreye karşılık hesaplanan ücreti, Baroya hangi tarafın yatıracağına dair tutanak imzalar. İşbu Yönergeye göre belirlenen ücret, aynı şekilde peşin olarak Barodan emanet hesabına yatırılır. Görüşmelerin sonunda varsa kalan miktar ödeyen tarafa iade edilir. (Ek 7 Uzlaşma Sağlama Süreci Devam Niyeti Tutanağı)~~

~~Baro tarafından kolaylaştırıcı avukatın hak ettiği ücret, kolaylaştırıcı avukatın kaç saat görüşmelere katıldığını gösteren, taraf avukatları ile kolaylaştırıcı tarafından imzalanmış rapor ve serbest meslek makbuzu karşılığında kendisine ödenir. (Ek 8 Kolaylaştırıcı Avukat Raporu)~~
~~Kolaylaştırıcı avukat, bu sıfatla görev yaptığı olayla ilgili olarak daha sonra vekil veya müdafî olarak görev yapamaz.~~

⁴-Danıştay 8. Dairesinin 08.12.2021 tarihli ve 2018/2155 Esas, 2021/6046 karar sayılı kararı ve 08.12.2021 tarihli 2018/2212 Esas, 2021/6044 karar sayılı kararıyla ilgili hükmün iptaline karar verilmiştir.

⁵ Danıştay 8. Dairesinin 08.12.2021 tarihli ve 2018/2155 Esas, 2021/6046 karar sayılı kararı ve 08.12.2021 tarihli 2018/2212 Esas 2021/6044 karar sayılı kararıyla ilgili maddenin tamamının iptaline karar verilmiştir.

Kolaylaştırıcı avukat hukuki tavsiyelerde bulunamaz. Kolaylaştırıcı avukat tarafların sağlıklı iletişim kurmasına ve görüşmeleri kolaylaşmasına yönelik eylemlerden başka herhangi bir müdahalede bulunamaz.

Kolaylaştırıcı Avukat kütüğü (İPTAL)⁶

Madde 20- Her Baro, levhasına kayıtlı avukatlardan oluşacak kolaylaştırıcı avukat kütüğü tutar. En az 10 yıl meslek kıdemine ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 90. maddesinin 2. fıkrası uyarınca seçilme yeterliliğine sahip olan avukatlar talepleri halinde bu kütüğe yazılırlar. İletişim ve müzakere teknik ve yöntemleri konusunda en az 12 saat eğitim almış olduğunu belgeleyen avukatlar için 5 yıl meslek kıdemi, kütüğe yazılmak için yeterlidir. İlgili Baro, talep sahibinin eğitim belgesinin yeterli olup olmadığı konusunda tereddüte düşerse Türkiye Barolar Birliği'nden görüş alır.

Kolaylaştırıcı avukat kütüğünde;

- a) Kolaylaştırıcı avukatın adı-soyadı,
 - b) Baro sicili,
 - c) TBB sicili,
 - d) 5 yıl ila 10 yıl kıdemli olan avukatlar için eğitim belgesi,
- belirtilir.

Barolar tutukları kütükleri her gün düzenli güncelleyerek değişiklik halinde Türkiye Barolar Birliği'ne gönderir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 21- Bu Yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 22- Bu Yönerge hükümlerini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

Ek Madde 1- Davada duruşma başlamasından sonra taraflar sulh veya anlaşmaya varmak istemeleri halinde yapacakları görüşmelerde bu Yönerge hükümleri kıyasen uygulanır. Bu görüşmelerin sonucunda uzlaşmaya varılırsa bu tutanak mahkemeye sulh anlaşması olarak sunulur.

* Ek-1 Görüşme ve Uzlaşma Sağlama Bilgilendirme Tutanağı

*Ek-2 Uzlaşma Sağlama Davet Yazısı

Ek-3 Uzlaşma Sağlama Daveti Kabul Yazısı

*Ek-4 Uzlaşma Sağlama Oturum Başlama Tutanağı

*Ek-5 Uzlaşma Sağlama Oturum Tutanağı

Ek-6 Uzlaşma Tutanağı

*Ek-7 Uzlaşma Sağlama Süreci Devam Niyeti Tutanağı

Ek-8 Kolaylaştırıcı Avukat Raporu

*kolaylaştırıcı avukat ibareleri ve ilişik olduğu metinler dışında yürürlüktedir.

⁶ Danıştay 8. Dairesinin 08.12.2021 tarihli ve 2018/2155 Esas, 2021/6046 karar sayılı kararı ve 08.12.2021 tarihli

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2271
Karar No : 2022/2793

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
UETS Kodu: 35475-15741-68749 (E-Tebliğat)

VEKİLİ :

KARŞI TARAF (DAVACI) :

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2155, K:2021/6046 sayılı kararının iptale ilişkin kısmının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun 05/01/2018 tarihli kararı ile kabul edilen ve 16/02/2018 tarih ve 2018/4 duyuru numarası ile tüm Baro Başkanlıklarına gönderilen Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Yönerge'nin 4, 13, 14, 17, 19 ve 20. maddelerinin iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2155, K:2021/6046 sayılı kararıyla;

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendinin, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 19. ve 20. maddelerinin iptali istemi yönünden;

Kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği'nin, yasa ile kendisine verilen düzenleyici işlem yapma yetkisini, yine yasa ile belirlenen sınırlar çerçevesinde düzenleyici işlemlerin tabi olduğu kurallara uygun olarak kullanması gerektiği,

Yasa koyucunun, düzenleyeceği konularda genel prensipleri belirlediği ve bunun uygulanmasını yürütmeye, bir başka ifadeyle idarelere bıraktığı, bunun asli düzenleme yetkisinin yasama organına ait olmasının doğal bir sonucu olduğu, ancak, idarelerin düzenleyici işlem yapma yetkisinin yasama organının çizdiği sınırlar içinde, başta Anayasa olmak üzere, kanun, tüzük gibi üst hukuk normlarına aykırı olmamak kayıt ve şartına bağlı olarak gerçekleşebileceği, yönetmeliklerin sebep unsuru yasa veya tüzüklerin oluşturduğu, yasaların düzenlemediği bir alanda yönetmelik çıkarılmasının olanaksız olduğu,

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Uzlaşma sağlama" başlıklı 35/A maddesi ve Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'ne dayanılarak çıkarılan dava konusu Yönerge bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin 14/c maddesi ile tarafların uygun bulması halinde, uzlaşma konusuyla ilgili olarak teknik personel veya danışmanların görüşmelerde hazır bulundurulabileceği düzenlemesi kapsamında Yönerge'de, uzlaşma sağlama faaliyetindeki müzakere aşamasını kolaylaştırmak amacıyla Yönetmelik'in 14. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki danışman niteliğinde hazır bulundurulan Baro Levhasına kayıtlı avukatı ifade eden

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2022/2271

Karar No : 2022/2793

kolaylaştırıcı avukat tanımına yer verildiği, Yönerge'nin 14. maddesinde, uzlaşma sağlama görüşmelerini kolaylaştırmak amacıyla tarafların kendi ortak iradeleri ile Baro Levhasına kayıtlı avukatlardan kolaylaştırıcı avukat belirleyebilecekleri ve Barolar tarafından kolaylaştırıcı avukat kütüğü oluşturulacağına ilişkin düzenlemeye yer verildiği, Yönerge'nin 17 ve devamı maddelerinde ise, kolaylaştırıcı avukat kütüğü ve bu kütüğe kayıt olmak için gerekli niteliklerin belirlendiği, kolaylaştırıcı avukatın görevlendirilme şekli ile kolaylaştırıcı avukat için taraflarca baroya ödenecek ücretin Türkiye Barolar Birliğince belirleneceğine ilişkin düzenlemeye yer verildiği, bu suretle Kanun'da yer almayan kolaylaştırıcı avukat tanımına Yönetmelik'te belirtilen danışman ifadesinden yola çıkarak yer verildiği ve dava konusu Yönerge ile kolaylaştırıcı avukata ilişkin ayrıntılı düzenleme yapılarak yeni bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi ihdas edildiğinin anlaşıldığı, Kanun'da düzenlenmeyen bir alanda, Yönerge ile düzenleme yapılmasında üst hukuk normuna uyarlık olmadığından, konuya ilişkin münhasır yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu,

Nitekim, Anayasa Mahkemesinin, 07/06/2012 tarihli 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun bazı maddelerinin iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine verdiği 10/07/2013 tarih ve E:2012/94, K:2013/89 sayılı kararının gerekçesinde, *"Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı öngörülmüştür. Bu madde uyarınca, yapılacak yargılamanın kişiler yönünden gerçek bir güvence oluşturabilmesi için aranacak nitelikler de 36. maddede belirtilerek "Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz."* denilmiştir. Anayasa'nın 141. maddesine göre davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması yargının görevidir. Bu görevin ağır iş yükü altında yerine getirilmesi zorlaştıkça, yargının iş yükünün azaltılması, adalete erişimin kolaylaştırılması ve usul ekonomisi gibi çeşitli nedenlerle yargıya ilişkin anayasal kuralların etkililiğinin sağlanması bakımından gerekli görülmesi durumunda uyuşmazlıkların çözümü için alternatif yöntemlerin yaşama geçirilmesi, yasama organının takdir yetkisi içindedir..." ifadelerine yer verdiği,

Bu durumda, yasal dayanağı olmayan dava konusu Yönerge maddelerinde hukuka uyarlık bulunmadığı,

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendi hariç tamamının, 13. maddesinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendi hariç tamamının (Dairece sehven yazılmadığı anlaşılmıştır.), 17. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemi yönünden;

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinde tanımlara; 13. maddesinde uzlaşma daveti ile ilgili düzenlemeye; 14. maddesinde, uzlaşma görüşmelerinde uygulanacak esaslara; 17. maddesinin 1. fıkrasında ise, Türkiye Barolar Birliğinin 1136 sayılı Kanun'un 35/A maddesi uyarınca yapılacak uzlaşma sağlama işlemleri ile ilgili olarak toplumu ve avukatları

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2271
Karar No : 2022/2793

bilgilendiren ve özendiren tanıtım çalışmaları ve eğitimler yapacağına ilişkin düzenlemelere yer verildiği,

Dava konusu düzenlemeler ile Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesinde verilen yetkiye istinaden düzenlenen Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin tanımlara ilişkin 4. maddesi, daveti kabule ilişkin 13. maddesi, uzlaşma görüşmeleri ile ilgili 14. maddesi ve Türkiye Barolar Birliği'nin yükümlülüklerine ilişkin 16. maddesiyle paralel düzenlemeler getirildiği ve yeni bir kural getirilmediği görüldüğünden, yasal dayanağı bulunan ve üst hukuk normlarına aykırı düzenlemeler içermeyen dava konusu düzenlemelerde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle,

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendinin, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 19. ve 20. maddelerinin **iptaline**, diğer kısımları yönünden **davanın reddine** karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, tamamen tarafların istek ve iradesi ile sürece dahil olma yetkisi bulunan ve görevlendirilmiş iken, yine taraflardan birinin irade ve isteği ile süreç dışına çıkartılabilecek kolaylaştırıcı avukat uygulamasının, gerek dayanak Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (c) bendinde yer alan hüküm uyarınca taraflar arası iletişim hususunda "danışman" niteliği; gerekse Yönerge'nin anılan maddeleri uyarınca kendisine verilen görev ve yasaklar kapsamında başta 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesi olmak üzere avukatlık mevzuatına uygun olduğu, 35/A uzlaşma sağlama tutanağında imzasının dolayısıyla herhangi bir varlığının bulunmadığı, Yönetmelik'in uygulanabilirliği için Yönerge'nin düzenlenmesinin gerekli ve önemli olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SEMRA YENİGÜN'ÜN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının iptale ilişkin kısmının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın iptale ilişkin kısmı usul ve hukuka uygun olup, temyiz

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2271
Karar No : 2022/2793

dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bu kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.Davalı idarenin temyiz isteminin reddine,

2.Yukarıda özetlenen gerekçeyle dava konusu düzenlemelerin kısmen iptaline, kısmen davanın reddine ilişkin Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2155, K:2021/6046 sayılı kararının temyize konu iptale ilişkin kısmının **ONANMASINA,**

3.Kesin olarak, 10/10/2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Ziya
ÖZCAN

Üye
Mustafa
GÖKÇEK

Üye
Ali
KAZAN

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

Üye
Hasan
ODABAŞI

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Bilge
APAYDIN

Üye
Ali
ÜRKER

Üye
Fatih
TERZİ

Üye
Recep
KILIÇ

Üye
Ömer
CİVRİ

Üye
Sami
KARATEKİN

E/K

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2269
Karar No : 2022/2792

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
UETS Kodu: 35475-15741-68749 (E-Tebliğat)

VEKİLİ : /

KARŞI TARAF (DAVACI) : /

S /

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2212, K:2021/6044 sayılı kararının iptale ilişkin kısmının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun 05/01/2018 tarihli kararı ile kabul edilen ve 16/02/2018 tarih ve 2018/4 duyuru numarası ile tüm Baro Başkanlıklarına gönderilen Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Yönerge'nin 4, 13, 14, 17, 19 ve 20. maddelerinin iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2212, K:2021/6044 sayılı kararıyla;

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendinin, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 19. ve 20. maddelerinin iptali istemi yönünden;

Kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliğinin, yasa ile kendisine verilen düzenleyici işlem yapma yetkisini, yine yasa ile belirlenen sınırlar çerçevesinde düzenleyici işlemlerin tabi olduğu kurallara uygun olarak kullanması gerektiği,

Yasa koyucunun, düzenleyeceği konularda genel prensipleri belirlediği ve bunun uygulanmasını yürütmeye, bir başka ifadeyle idarelere bıraktığı, bunun asli düzenleme yetkisinin yasama organına ait olmasının doğal bir sonucu olduğu, ancak, idarelerin düzenleyici işlem yapma yetkisinin yasama organının çizdiği sınırlar içinde, başta Anayasa olmak üzere, kanun, tüzük gibi üst hukuk normlarına aykırı olmamak kayıt ve şartına bağlı olarak gerçekleşebileceği, yönetmeliklerin sebep unsuru yasa veya tüzüklerin oluşturduğu, yasaların düzenlemediği bir alanda yönetmelik çıkarılmasının olanaksız olduğu,

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Uzlaşma sağlama" başlıklı 35/A maddesi ve Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'ne dayanılarak çıkarılan dava konusu Yönerge bir bütün olarak incelendiğinde, Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin 14/c maddesi ile tarafların uygun bulması halinde, uzlaşma konusuyla ilgili olarak teknik personel veya danışmanların görüşmelerde hazır bulundurulabileceği düzenlemesi kapsamında Yönerge'de, uzlaşma sağlama faaliyetindeki müzakere aşamasını

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2269
Karar No : 2022/2792

kolaylaştırmak amacıyla Yönetmelik'in 14. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki danışman niteliğinde hazır bulundurulmuş Baro Levhasına kayıtlı avukatı ifade eden kolaylaştırıcı avukat tanımına yer verildiği, Yönerge'nin 14. maddesinde, uzlaşma sağlama görüşmelerini kolaylaştırmak amacıyla tarafların kendi ortak iradeleri ile Baro Levhasına kayıtlı avukatlardan kolaylaştırıcı avukat belirleyebilecekleri ve Barolar tarafından kolaylaştırıcı avukat kütüğü oluşturulacağına ilişkin düzenlemeye yer verildiği, Yönerge'nin 17 ve devamı maddelerinde ise, kolaylaştırıcı avukat kütüğü ve bu kütüğe kayıt olmak için gerekli niteliklerin belirlendiği, kolaylaştırıcı avukatın görevlendirilme şekli ile kolaylaştırıcı avukat için taraflarca baroya ödenecek ücretin Türkiye Barolar Birliğince belirleneceğine ilişkin düzenlemeye yer verildiği, bu suretle Kanun'da yer almayan kolaylaştırıcı avukat tanımına Yönetmelik'te belirtilen danışman ifadesinden yola çıkarak yer verildiği ve dava konusu Yönerge ile kolaylaştırıcı avukata ilişkin ayrıntılı düzenleme yapılarak yeni bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi ihdas edildiğinin anlaşıldığı, Kanun'da düzenlenmeyen bir alanda, Yönerge ile düzenleme yapılmasında üst hukuk normuna uyarlık olmadığından, konuya ilişkin münhasır yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu,

Nitekim, Anayasa Mahkemesinin, 07/06/2012 tarihli 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun bazı maddelerinin iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine verdiği 10/07/2013 tarih ve E:2012/94, K:2013/89 sayılı kararının gerekçesinde, *"Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı öngörülmüştür. Bu madde uyarınca, yapılacak yargılamanın kişiler yönünden gerçek bir güvence oluşturabilmesi için aranacak nitelikler de 36. maddede belirtilerek "Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz." denilmiştir. Anayasa'nın 141. maddesine göre davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması yargının görevidir. Bu görevin ağır iş yükü altında yerine getirilmesi zorlaştıkça, yargının iş yükünün azaltılması, adalete erişimin kolaylaştırılması ve usul ekonomisi gibi çeşitli nedenlerle yargıya ilişkin anayasal kuralların etkililiğinin sağlanması bakımından gerekli görülmesi durumunda uyuşmazlıkların çözümü için alternatif yöntemlerin yaşama geçirilmesi, yasama organının takdir yetkisi içindedir..."* ifadelerine yer verdiği,

Bu durumda, yasal dayanağı olmayan dava konusu Yönerge maddelerinde hukuka uyarlık bulunmadığı,

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendi hariç tamamının, 13. maddesinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendi hariç tamamının (Dairece sehven yazılmadığı anlaşılmıştır.), 17. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemi yönünden;

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinde tanımlara; 13. maddesinde uzlaşma daveti ile ilgili düzenlemeye; 14. maddesinde, uzlaşma görüşmelerinde uygulanacak esaslara; 17.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2022/2269

Karar No : 2022/2792

maddesinin 1. fıkrasında ise, Türkiye Barolar Birliğinin 1136 sayılı Kanun'un 35/A maddesi uyarınca yapılacak uzlaşma sağlama işlemleri ile ilgili olarak toplumu ve avukatları bilgilendiren ve özendiren tanıtım çalışmaları ve eğitimler yapacağına ilişkin düzenlemelere yer verildiği,

Dava konusu düzenlemeler ile Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesinde verilen yetkiye istinaden düzenlenen Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin tanımlara ilişkin 4. maddesi, daveti kabule ilişkin 13. maddesi, uzlaşma görüşmeleri ile ilgili 14. maddesi ve Türkiye Barolar Birliğinin yükümlülüklerine ilişkin 16. maddesiyle paralel düzenlemeler getirildiği ve yeni bir kural getirilmediği görüldüğünden, yasal dayanağı bulunan ve üst hukuk normlarına aykırı düzenlemeler içermeyen dava konusu düzenlemelerde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle,

Dava konusu Yönerge'nin 4. maddesinin (c) bendinin, 14. maddesinin (b) ve (c) bendinin, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 19. ve 20. maddelerinin **iptaline**, geriye kalan hükümler yönünden **davanın reddine** karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, tamamen tarafların istek ve iradesi ile sürece dahil olma yetkisi bulunan ve görevlendirilmiş iken, yine taraflardan birinin irade ve isteği ile süreç dışına çıkartılabilecek kolaylaştırıcı avukat uygulamasının, gerek dayanak Türkiye Barolar Birliği Uzlaşma Sağlama Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (c) bendinde yer alan hüküm uyarınca taraflar arası iletişim hususunda "danışman" niteliği; gerekse Yönerge'nin anılan maddeleri uyarınca kendisine verilen görev ve yasaklar kapsamında başta 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesi olmak üzere avukatlık mevzuatına uygun olduğu, 35/A uzlaşma sağlama tutanağında imzasının dolayısıyla herhangi bir varlığının bulunmadığı, Yönetmelik'in uygulanabilirliği için Yönerge'nin düzenlenmesinin gerekli ve önemli olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SEMRA YENİGÜN'ÜN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının iptale ilişkin kısmının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/2269
Karar No : 2022/2792

eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın iptale ilişkin kısmı usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bu kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.Davalı idarenin temyiz isteminin reddine,

2.Yukarıda özetlenen gerekçeyle dava konusu düzenlemelerin kısmen iptaline, kısmen davanın reddine ilişkin Danıştay Sekizinci Dairesinin 08/12/2021 tarih ve E:2018/2212, K:2021/6044 sayılı kararının temyize konu iptale ilişkin kısmının **ONANMASINA,**

3.Kesin olarak, 10/10/2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Hasan GÜZELER	Üye Ziya ÖZCAN	Üye Mustafa GÖKÇEK	Üye Ali KAZAN	Üye Bilal ÇALIŞKAN
Üye Hasan ODABAŞI	Üye Hasan ÖNAL	Üye Bilge APAYDIN	Üye Ali ÜRKER	Üye Fatih TERZİ
	Üye Recep KILIÇ	Üye Ömer CİVRİ	Üye Sami KARATEKİN	

E/K

E/E